МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Допускається до захисту^
Зав. кафедри
технології виробництва
продукції птахівництва та свинарства
Каркач Г. М.
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали
«____»_____2025 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

Аналіз технології виробництва м'яса курчат-бройлерів у ФГ «Бобруй» Козелецького р-ну Чернігівської обл.

Виконала: **Яворська Марина Віталіївна** _____
прізвище, ім'я, по батькові, підпис

Керівник доцент Каркач Г. М. _____
вчене звання, прізвище, ініціали підпис

Рецензент доцент Косюк Н. Т. _____
вчене звання, прізвище, ініціали підпис

Я, Яворська М. В (ПІБ здобувача), засвічую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

26.05.25

Біла Церква – 2025

З М І С Т

	Розділи	Стор.
	Завдання на кваліфікаційну роботу здобувачу	3
	Анотація	4
	Annotation	5
	Відгук керівника	6
	Рецензія	7
	Вступ	8
1.	Огляд літератури (Годівля курчат-бройлерів комбікормами з включенням різних структурних зернових компонентів)	9
2.	Матеріал і методика виконання роботи	19
3.	Результати власних досліджень	20
3.1.	Коротка характеристика с.-г. підприємства на базі якого виконується робота	20
3.2.	Аналіз стану та характеристика технології виробництва м'яса курчат-бройлерів	23
3.3.	Технологія переробки м'яса курчат-бройлерів у господарстві	28
4.	Економічні показники виробництва та переробки м'яса курчат-бройлерів	30
	Висновки	32
	Пропозиції	33
	Список використаних джерел	34

АНОТАЦІЯ

Прізвище, ініціали: **Яворська Марина Віталіївна**

Назва кваліфікаційної роботи: **«Аналіз технології виробництва м'яса курчат-бройлерів у ФГ «Бобруй» Козелецького р-ну Чернігівської обл.»**

Досліджено: проведено аналіз технології виробництва та переробки м'яса курчат-бройлерів у господарстві

Використано методичні підходи, методи: здійснювався аналіз економічних та зоотехнічних показників господарської діяльності, проводився первинний облік та статистичні вимірювання показників.

Виявлено: покращення умов утримання, ветеринарно-санітарного обслуговування птиці сприяє підвищенню збереженості на 2,1%, а середньодобового приросту і живої маси на 2,5 і 2,6%, а також збільшенню валового виробництва м'яса як в живій, так і забійній масі на 5,4%.

Зроблено висновок, що: з метою підвищення рентабельності виробництва м'яса курчат-бройлерів рекомендується починати забій півнів, починаючи з не з 52 доби, а у 42-45 днів, що дасть можливість запобігти високій щільності утримання і збільшенню конверсії корму.

Одержані результати можуть бути використані: у ФГ «Бобруй» Козелецького р-ну Чернігівської обл

Кваліфікаційна робота налічує 37 сторінок, 6 таблиць, 10 рисунків, список використаних джерел із 29 найменувань.

Ключові слова: курчата-бройлери, збереженість, жива маса, забійний вихід, витрати на виробництво, чистий прибуток, рентабельність.

Додаток Д

ANNOTATION

Name, initials: **Marina Vitalievna Yavorska**

Title of qualification work: **"Analysis of the technology of broiler chicken meat production in the Bobrui farm, Kozelets district, Chernihiv region"**

Research: analysis of the technology of production and processing of broiler chickens meat in the farm

Methodological approaches, methods: analysis of economic and zootechnical indicators of economic activity, primary accounting and statistical measurements of indicators were carried out.

It was found that improving the conditions of keeping, veterinary and sanitary services for poultry contributes to an increase in safety by 2.1%, and average daily gain and live weight by 2.5 and 2.6%, as well as an increase in gross meat production both in live and slaughter weight by 5.4%.

It is concluded that: in order to increase the profitability of broiler chickens meat production, it is recommended to start slaughtering roosters not from 52 days, but from 42-45 days, which will prevent high housing density and increase feed conversion.

The results obtained can be used: in the Bobrui farm of Kozelets district, Chernihiv region

The qualification work consists of 37 pages, 6 tables, 10 figures, a list of references of 29 titles.

Keywords: broiler chickens, preservation, live weight, slaughter yield, production costs, net profit, profitability.

Список використаних джерел

1. Amerah, A. M., V. Ravindran, R. G. Lentle, and D. G. Thomas. (2007). “Feed Particle Size: Implications on the Digestion and Performance of Poultry.” World’s Poultry Science Journal 63 (3): 439–455.

2. Ávila VS, Jaenisch FRF, Pieniz LC, Ledur MC, Albino LFT, Oliveira PAV. (1992).Produção e manejo de frangos de corte, Concórdia: Embrapa Suínos e Aves, 43 s.

3. Belloir, P., B. Meda, W. Lambert, E. Corrent, H. Juin, M. Lessire, and S. Tesseraud. 2017. “Reducing the CP Content in Broiler Feeds: Impact on Animal Performance, Meat Quality and Nitrogen Utilization.” Animal 11 (11): 1881–1889.

4. Bennett, C. D., and H. L. Classen. (2003). “Effect of Whole Wheat Dilution on Performance and Carcass Characteristics of Male Turkeys.” Journal of Applied Poultry Research 12 (4): 468–475.

5. Bennett, C. D., and H. L. Classen and C. Riddel. (1995). “Live Performance and Health of Broiler Chickens Fed Diets Diluted with Whole or Crumbled Wheat.” Canadian Journal of Animal Science 75 (4): 611–614.

6. Bennett, C. D., and H. L. Classen , and C. Riddel. (2002). “Feeding Broiler Chickens Wheat and Barley Diets Containing Whole, Ground and Pelleted Grain.” Poultry Science 81 (7): 995–1003.

7. Brink, M., G. P. J. Janssens, P. Demeyer, Ö. Bagci, and E. Delezie. (2022). “Reduction of Dietary Crude Protein and Feed Form: Impact on Broiler Litter Quality, Ammonia Concentrations, Excreta Composition, Performance, Welfare, and Meat Quality.” Animal Nutrition 9:291–303. June.

8. Chewnsng, C. G., C. R. Stark, and J. Brake. (2012) “Effects of Particle Size and Feed Form on Broiler Performance.” Journal of Applied Poultry Research 21 (4): 830–837.

9. Chrystal, P. V., S. Greenhalgh, P. H. Selle, and S. Yun Liu. (2020). “Facilitating the Acceptance of Tangibly Reduced-Crude Protein Diets for Chicken-Meat Production.” Animal Nutrition 6 (3): 247–257.

10. Covasa, M., and J. M. Forbes. (1994). “Performance of Broiler Chickens as Affected by Split Time Feeding and Wheat-Diluted Diet.” In 9th European Poultry Conference, WPSA, 457–458 1. Glasgow, UK. 7–12 August 1994.

11. Ege, G., M. Bozkurt, B. Kocer, A. E. Tuzun, M. Uygun, and G. Alkan. (2019). “Influence of Feed Particle Size and Feed Form on Productive Performance, Egg Quality, Gastrointestinal Tract Traits, Digestive Enzymes, Intestinal Morphology, and Nutrient Digestibility of Laying Hens Reared in Enriched Cages.” Poultry Science 98 (9): 3787–3801.

12. Greenhalgh, S., P. V. Chrylstal, P. H. Selle, and S. Y. Liu. (2020). “Reduced-Crude Protein Diets in Chicken-Meat Production: Justification for an Imperative.” World’s Poultry Science Journal 76 (3): 537–548.

13. Jones, G. P., and R. D. Taylor. (2001). “The Incorporation of Whole Grain into Pelleted Broiler Chicken Diets: Production and Physiological Responses.” British Poultry Science 42 (4): 477–483.

14. Kheravii, S. K., R. A. Swick, M. Choct, and S. Biao WU. (2017). “Coarse Particle Inclusion and Lignocellulose-Rich Fiber Addition in Feed Benefit Performance and Health of Broiler Chickens.” Poultry Science 96 (9): 3272–3281. https://doi.org/10.3382/ps/pex123 .

15. Leeson, S., and J. D. Summers. (2001). Nutrition of the Chicken. 4th ed. Guelph, Canada: University Books.

16. . Leeson, S., and J. D. Summers S., and L. J. Caston. (1991). “Diet Dilution and Compensatory Growth in Broilers.” Poultry Science 70 (4): 867–873.

17. Lv, M., L. Yan, Z. Wang, S. An, M. Wu, and Z. Lv. (2015). “Effects of Feed Form and Feed Particle Size on Growth Performance, Carcass Characteristics and Digestive Tract Development of Broilers.” Animal Nutrition 1 (3): 252–256.

18. Mahdavi Sadati, M. S., V. Rezaeipour, and R. Abdullahpour. (2022). “Efficacy of Whole Wheat Grain in Combination with Acidified Drinking Water on Growth Performance, Gizzard Development, Intestinal Morphology, and Microbial Population of Broiler Chickens.” Livestock Science 259 (May): 104911.

19. Naderinejad, S., F. Zaefarian, M. R. Abdollahi, A. Hassanabadi, H. Kermanshayi, and V. Ravindran. (2016). “Influence of Feed Form and Particle Size on Performance, Nutrient Utilisation, and Gastrointestinal Tract Development and Morphometry in Broiler Starters Fed Maize-Based Diets.” Animal Feed Science and Technology 215 (May): 92–104.

20. Naeem M., Burton E. J., Scholey D. V., Alkhtib A.S. Broadberry (2024). Efficacy of maize differing in particle size in low-density protein diets fed to broilers from day 1 to 21 of age. British Poultry Science, 65:5, 615-624,

21. Naeem M., Burton E. J., Scholey D. V., Alkhtib A.S. Broadberry (2023). “Efficacy of Oat Hulls Varying in Particle Size in Mitigating Performance Deterioration in Broilers Fed Low-Density Crude Protein Diets.” Poultry Science 102 (10): 102979.

22. Novotny, J., L. Horakova, M. Řihacek, D. Zalezacova, O. Štasnik, E. Mrvicova, V. Kumbar, and L. Pavlata. (2023). “Effect of Different Feed Particle Size on Gastrointestinal Tract Morphology, Ileal Digesta Viscosity, and Blood Biochemical Parameters as Markers of Health Status in Broiler Chickens.” Animals 13 (15): 2532.

23. Rvindran, V. (2013). “Main Ingredients Used in Poultry Feed Formulations.” In Poultry Development Review, 67–69. Rome, Italy: Food and Agricultural Organisation.

24. Reece, F. N., B. D. Lott, and J. W. Deaton. (1986). “Effects of Environmental Temperature and Corn Particle Size on Response of Broilers to Pelleted Feed.” Poultry Science 65 (4): 636–641.

25. Svihus, B. (2011). “The Gizzard: Function, Influence of Diet Structure and Effects on Nutrient Availability.” World’s Poultry Science Journal 67 (2): 207–224.

26. United Nations (2022). https://www.un.org/en/desa

27. Van Harn, J., M. A. Dijkslag, and M. M. Van Krimpen. (2019). “Effect of Low Protein Diets Supplemented with Free Amino Acids on Growth Performance,

Slaughter Yield, Litter Quality, and Footpad Lesions of Male Broilers." Poultry Science 98 (10): 4868–4877.

28. Xu, Y., C. R. Stark, P. R. Ferket, C. M. Williams, and J. Brake. (2015). "Effects of Feed Form and Dietary Coarse Ground Corn on Broiler Live Performance, Body Weight Uniformity, Relative Gizzard Weight, Excreta Nitrogen, and Particle Size Preference Behaviors." Poultry Science 94 (7): 1549–1556.

29. Zubair, A. K., and S. Leeson. (1994). "Effect of Varying Period of Early Nutrient Restriction on Growth Compensation and Carcass Characteristics of Male Broilers." Poultry Science 73 (1): 129–136.